

PS-VIII.431.6.2014.E.Szw

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
z kontroli sprawdzającej przeprowadzonej w placówce opiekuńczo – wychowawczej
pn. Powiatowy Dom Dziecka w Lubsku; ul. Dąbrowskiego 6

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 135 ze zmianami) Zespół kontrolny w składzie:

- Elżbieta Szwonka – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 256-1/2014 z dnia 17 lipca 2014r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego
- Agnieszka Kraska – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 256-2/2014 z dnia 17 lipca 2014r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził w dniu 24 lipca 2014 roku kontrolę sprawdzającą w Powiatowym Domu Dziecka przy ul. Dąbrowskiego 6 w Lubsku.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Wiolety Kuźmińskiej - dyrektora placówki.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji zaleceń pokontrolnych, zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24 maja 2012r., wydanych wskutek kontroli problemowej PS-I.431.1.3.2012 o treści:

1. zatrudnianie w placówce wyłącznie osób z wymaganymi kwalifikacjami;
2. sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla pozostałych wychowanków placówki;
3. ujmowanie w planach pomocy dziecku oddziaływań specjalistycznych,
4. prowadzenie kart pobytu i aktualizowanie ich co miesiąc w odniesieniu do całego okresu pobytu wychowanka w placówce;
5. uwzględnianie w kartach pobytu zapisów dotyczących działań terapeutycznych, podejmowanych w stosunku do wychowanka,
6. prowadzenie arkuszy badań i obserwacji psychologicznych.

Wobec powyższego ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Zatrudnianie w placówce osób z wymaganymi kwalifikacjami;

2. Sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla wychowanków;
3. Ujmowanie w planach pomocy dziecku oddziaływań specjalistycznych;
4. Prowadzenie kart pobytu wychowanka oraz uwzględnianie w kartach pobytu zapisów dotyczących działań terapeutycznych;
5. Prowadzenie arkuszy badań i obserwacji psychologicznych.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wychowanków, dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i psychologa oraz kwalifikacji kadry pedagogicznej zatrudnionej w placówce.

Powiatowy Dom Dziecka w Lubsku posiada 26 miejsc dla wychowanków, w tym 20 socjalizacyjnych i 6 interwencyjnych. W dniu 31.12.2013 r. w placówce przybywało 35 dzieci, z tego 14 posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, 4 – orzeczenia o niepełnosprawności. W 2013 roku do placówki przyjęto 8 wychowanków, w tym 3 z rozwiązanych rodzin zastępczych, natomiast z placówki odeszło 3 dzieci (usamodzieliło się). W dniu kontroli w ewidencji placówki było 30 wychowanków, z tego 15 posiadało orzeczenia, a 12 opinie poradni psychologiczno pedagogicznej i 3 dzieci opinie po badaniach w RODK. 28 dzieci ma zalecenia do oddziaływania specjalistycznego (wynikające zarówno z zaleceń jak i opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych), co stanowi 93 % ogółu wychowanków. Wszystkie dzieci objęte są pomocą na terenie placówki, dodatkowo 16 dzieci korzysta z pomocy poza placówką. 26 spośród 30 wychowanków uczestniczy w zajęciach wyrównawczych na terenie szkół.

W dniu kontroli w placówce faktycznie przebywało 9 dzieci – pozostali wychowankowie przebywali poza placówką – głównie korzystali z urlopowania do domu. W ciągu roku szkolnego w szkołach z internatem, ośrodkach i placówkach leczniczych przebywa 7 dzieci.

W dniu kontroli w ewidencji placówki było więcej dzieci, niż liczba miejsc, co stanowi nieprawidłowość.

Ocena skontrolowanej działalności:

1. Zatrudnianie w placówce wyłącznie osób z wymaganymi kwalifikacjami

Jak ustalono w toku kontroli, placówka zatrudnia 13 wychowawców (8 na pełnym etacie i 4 na 0,5 etatu i 1 osobę na zastępstwo). Zatrudnia także pedagoga (1/2 etatu) i psychologa (1/2 etatu).

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24 maja 2012r. zalecono zatrudnianie w placówce osób z wymaganymi kwalifikacjami, ponieważ w trakcie kontroli stwierdzono, że jeden wychowawca (p. Mariusz O.) nie posiada kwalifikacji określonych w art. 98 ust. 1

pkt 1 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jest w trakcie ich uzupełniania. Wychowawca ten w dniu 15 grudnia 2012 roku ukończył Studia Podyplomowe w zakresie socjoterapii w Wyższej Szkole Humanistyczno – Ekonomicznej w Pabianicach Katedra Pedagogiki, zatem spełnił określone w ww. przepisie wymagania. Pozostali wychowawcy, psycholog i pedagog również posiadają wymagane kwalifikacje.

Zalecenie zostało zrealizowane – nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

2. *Sporządzanie diagnoz psychofizycznych dla wychowanków*

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji 4 wychowanków, dotyczącej sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka. Z ustaleń kontroli wynika, że wszystkie dzieci mają sporządzoną diagnozę psychofizyczną, o której mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Analiza dokumentacji wychowanków wskazuje, że w diagnozach zawarto wskazania do oddziaływań wychowawczych, korekcyjno – kompensacyjnych i terapeutycznych. Konstrukcja diagnoz również była zgodna z przepisami prawa. Diagnoza wychowanki Justyny P. zawierała opis mocnych i słabych stron, analizę przyczyn kryzysu, do której zaliczono destrukcyjny wpływ rodziny zastępczej, w której przebywała przed umieszczeniem w placówce, alkoholizm tej rodziny oraz jej rozpad. W diagnozie zawarto zapisy dotyczące obszarów deficytowych, wypisano również konkretne braki rozwojowe. Zapisy w diagnozie wychowanki potwierdzają się z treścią opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej z 11.09.2013r. Wśród wskazań do dalszej pracy dla dziewczynki znalazł się m.in. udział w zajęciach usprawniających kompetencje społeczne, zajęcia relaksacyjne, bajko terapia, socjoterapia. Diagnoza psychofizyczna była 2-krotnie modyfikowana (16.01.2013r. i 14.07.2014r.). Dokumentacja z przebiegu terapii organizowanej dla dziewczynki potwierdza realizację wskazań zawartych w diagnozie.

Zalecenie zostało zrealizowane – nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

3. *Ujmowanie w planach pomocy dziecku oddziaływań specjalistycznych*

Na podstawie analizy dokumentacji 4 wychowanków stwierdzono, że wszyscy posiadają plan pomocy dziecku opracowany przez wychowawców z udziałem pracowników socjalnych lub asystentów z właściwych terytorialnie ops-ów. Plany te są modyfikowane zgodnie z przepisami prawa, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W toku analizy stwierdzono, że plany skonstruowane są zgodnie z przepisami prawa. We wszystkich analizowanych planach pomocy uwzględniono działania wynikające ze wskazań do terapii zawartych w stosownych dokumentach. Jak pokazuje analiza treści

planów pomocy 4 wychowanków, plany te zawierają działania wskazane do realizacji w najbliższym okresie - wynikające z problemów stwierdzonych w funkcjonowaniu wychowanka, opisanych w kartach pobytu. Zaplanowane działania są adekwatne do potrzeb wychowanka (wynikających z diagnoz psychofizycznych, kart pobytu). Realizacja tych działań przebiega zgodnie z planem, np. w planie wychowanki Justyny P. znalazły się zapisy dotyczące konieczności podjęcia działań specjalistycznych dla wychowanki – zaplanowano zajęcia socjoterapeutyczne, rozwój pozytywnej samooceny, zajęcia relaksacyjne, bajko terapia. Z analizy karty pobytu (opis w części 4) wynika, że dziewczynka uczestniczy w zajęciach dla niej zaplanowanych.

W planie wychowanki Karoliny R. zaplanowano oddziaływania terapeutyczne dla wychowanki – zajęcia z psychologiem, skupiające się na wzmocnieniu poczucia własnej wartości, radzenia sobie z emocjami. Zapisy w planach są realizowane, o czym świadczą comiesięczne informacje zawarte w kartach pobytu wychowanki i kartach udziału w zajęciach specjalistycznych (opis w części 4).

W planie pomocy Sandry R. w obszarze potrzeb emocjonalnych, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie odnotowano zapis o potrzebie oddziaływań specjalistycznych – w szczególności dotyczących wyrównywania opóźnień. Z planu wynika, że zadanie to realizowane jest w szkole, do której wychowanka uczęszcza – szkoła posiada opracowany „Plan rozwoju edukacyjnego”. Z Sandrą w placówce na 2 tygodniowe okresy zawierane są kontrakty. Kontrakty określają czynności konieczne do wykonania lub przećwiczenia przez dziecko lub z pomocą specjalistów oraz działania psychologa i pedagoga. Działania te mają na celu poprawę funkcjonowania dziewczynki w placówce i wyrównanie jej deficytów.

Zalecenie zostało zrealizowane – nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

4. Prowadzenie kart pobytu wychowanka i aktualizowanie ich co miesiąc w odniesieniu do całego okresu pobytu wychowanka w placówce oraz uwzględnianie w kartach pobytu zapisów dotyczących działań terapeutycznych

Jak ustalono podczas kontroli, wszystkie dzieci, których dokumentację analizowano (4 wychowanków) w okresie objętym kontrolą miały prowadzone karty pobytu. Karty te były aktualizowane co miesiąc, były również konstruowane zgodnie z przepisami prawa. Analiza kart pobytu 4 wychowanków wykazała, że w kartach odnotowywane są oddziaływania terapeutyczne i uczestnictwo wychowanków w takich zajęciach. I tak w karcie Justyny P. zawarto zapis o uczestnictwie w zajęciach logopedycznych, bajko terapii i zajęciach socjoterapeutycznych, zgodnie z planem pomocy.

Natomiast w kartach Karoliny R. zawarte były zapisy o uczestnictwie dziewczynki w terapii logopedycznej i udzielanej pomocy psychologicznej oraz stosowaniu leków wyciszających, stosownie do pomocy zaplanowanej (ujętej w planach pomocy). Zapisy zawarte w karcie pobytu informują więc o realizacji działań zaplanowanych dla wychowanki a ujętych w planie pomocy.

Zalecenie zostało zrealizowane – nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

5. Prowadzenie przez psychologa arkuszy badań i obserwacji psychologicznych

Jak ustalono w toku kontroli, psycholog i pedagog zatrudnieni w placówce prowadzą zajęcia specjalistyczne, zarówno grupowe i indywidualne.

W toku kontroli zbadano dokumentację prowadzoną przez specjalistów dla 4 wychowanków. Dokumentacja zawierała karty udziału w zajęciach specjalistycznych oraz arkusze badań i obserwacji wychowanków. Ponadto stwierdzono, że dokumentacja psychologa w odniesieniu do wszystkich 4 wychowanków zawiera również prace dziecka, arkusze, kwestionariusze i testy badawcze, karty ćwiczeń. W dokumentacji wychowanki obecny był kontrakt zawarty pomiędzy psychologiem a wychowanką. Wychowanka cierpiąca na moczenie nocne, zobowiązywała się do przestrzegania konkretnych zaleceń lekarskich w zamian za nagrody. Dokumentacja 4 wychowanków zawierała również karty udziału w zajęciach specjalistycznych. W odniesieniu do wychowanki Justyny P. karta zawierała 73 wpisy (w okresie od września 2013 do dnia kontroli), potwierdzające udział w socjoterapii, zajęciach logopedycznych, pedagogicznych – usprawniających koncentrację uwagi, bajko terapii oraz rozmowach wychowawczych.

Dodatkowo w placówce prowadzony jest arkusz obserwacji wychowanka, który codziennie wypełniany jest przez wychowawcę będącego na dyżurze. Zawiera informacje na temat codziennego funkcjonowania dziecka.

Zalecenie zostało zrealizowane – nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

WNIOSKI

W toku kontroli stwierdzono, że placówka prawidłowo zrealizowała wszystkie zalecenia pokontrolne, wydane w wyniku poprzedniej kontroli.

Nieprawidłowości stwierdzono w związku z przekroczeniem liczby wychowanków w stosunku do liczby miejsc o 4 osoby.

W związku z powyższym zalecam:

1. Przestrzegać zasady, że liczba wychowanków w placówce nie może być wyższa niż określona w zezwoleniu wojewody liczba miejsc.

Pouczenie

Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

Podmiot, któremu wydano zalecenia jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Zgodnie z art. 198 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 10.000 zł.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Katarzyna Jankowiak
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej